

କୁନ୍ତୀସହ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସନ୍ନେ ଅବସ୍ଥିତି
ଆହୋ କୁରୁବଳ ନୃପତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଅନେକ ତୁଣ୍ଡି କଲା ବଳରାମଙ୍କୁ ହୋଇ ତୁଞ୍ଚ । ୧
ଧ୍ୟାନେ ଚିନ୍ତିଲା ଯତ୍ନ ଅମ୍ବିକାର ବାଳ
ଆସନ କିଲା ଦେବ ସ୍ଵାମୀ କାମପାଳ । ୨
ହସ୍ତିନା ନଗ୍ରେ ଦେବ କଲେକ ବିଜୟେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ସଞ୍ଜୟେ । ୩
ଆସନ ତେଜି ଉଠିଲା କୁରୁରାଜ ସ୍ଵାମୀ
ଶ୍ରୀ ବଳରାମଙ୍କ ଚରଣେ ଦଣ୍ଡ ପରିଣାମି । ୪
କ୍ରୋଧଭର ହୋଇଣ କହଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଭୋ ଦେବ କାମପାଳ ଦେଖ ମୋହୋର ପୁତ୍ରଙ୍କର କଷ୍ଟ । ୫
ଯହିଁର ନିମନ୍ତେ ମୁଁ କଲି ହୃଦେ ଭ୍ରାନ୍ତି
ଖେତର ବିନୋଦେ ଭୀମା ମାଇଲା ସବୁନ୍ତି । ୬
ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ତୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ନ କର କିଛି
ଖେତର ପରିହାସେ ହୋ ଯେସନେକ କୃତ ଅଛି । ୭
ମୋହୋର ବିଦ୍ୟାୟେଣ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଶକତୀ
ଗଦା ଯୁଦ୍ଧେଣ ଯେ ହୋଇବେ ଜଗଜ୍ଜିତୀ । ୮
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଶତେପୁତ୍ର ମସ୍ତକେ ବଳଦେବ ଦିଲେ ହସ୍ତ
ଆଜହୁଁ ଯେମାନେ ଅଟନ୍ତି ଆମ୍ଭ ପୁତ୍ର । ୯
ତୁ କିଛି ଭ୍ରାନ୍ତି ହୋ ନ କର ଯେହାଙ୍କୁ
ୟେହାଙ୍କର ସମସ୍ତ କଥା ଲାଗଇ ଯେ ମୁକୁ । ୧୦
ବଳରାମଙ୍କ ବଚନେ ତୁଞ୍ଚ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଛାଡ଼ିଲାକ ମନ ଭ୍ରାନ୍ତି ଶରୀର କଲା ତୁଞ୍ଚ । ୧୧

ତହୁଁ ବିଜୟେ କାମପାଳ ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନେ
ସନିଧ୍ୟେ ପୁଛାଇଲେ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନେ । ୧୨
କହନ୍ତି କାମପାଳ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ସର୍ବକଥା
ଭାବେଣ କହିଲେ ଦେବ ଖେତର ବାରତୀ । ୧୩
ବଳରାମେ ନ ଜାଣନ୍ତି ଅର୍ଜୁନ ତୁଲେ ବାସୁଦେବର ପୀରତି
ଦ୍ଵିଯୋଧନକୁ ଆବୋରି କହିଲେ ହଳପତି । ୧୪
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁଅଙ୍କର ମଥାରେ ହାଥ ଦେଲି
ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇ ତାହାନ୍ତ ଆବୋରିଲି । ୧୫
ପଶୁର ପୁଅଙ୍କୁ ସେ କଲା ବଡ଼ ଭ୍ରାନ୍ତି
ୟେକା ଦ୍ଵିଯୋଧନ ତାହାର ଜିଣିବ ସବୁନ୍ତି । ୧୬
ୟେ ପାଞ୍ଚ ପୁତ୍ରନ୍ତ ମାରି ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ହୋଇବ ରାଜା
ୟେମନ୍ତ କରି ସଞ୍ଚିଲି ମୁଁ ଗାନ୍ଧାରୀ ତନୁଜା । ୧୭
ବଳରାମଙ୍କ ମୁଖୁଁ ଯେସନେକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
ହୃଦଗତେ ବିଚାରନ୍ତି ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି । ୧୮
ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ହରି
ବିଜୟେ ନାରାୟଣ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ନଗରୀ । ୧୯
ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ନାମେଣ ଯେକଇ ପର୍ବତ ଗୋଟିୟେ
ରାତ୍ରିକାଳେ ନାରାୟଣ ତହିଁକି କଲେକ ବିଜୟେ । ୨୦
ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରନ୍ତି ଦେବ ଧ୍ୟାନେ
ବାସବି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ବାସୁଦେବଙ୍କ ସନ୍ନିଧାନେ । ୨୧
ଦେଖିଲା ନାରାୟଣ ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ବିଜେ

ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳମ୍ବିତ ଇନ୍ଦ୍ର ଆତ୍ମଜେ । ୨୨
ଅର୍ଜୁନକୁ କୋଳ କରିଣ ଦେବ ଯେ ମୁରାରି
ପରାଚକ୍ତି କୁଶଳ ବାରତା ଦେବ ଦଇତାରି । ୨୩

-----
୧୪ ।୨ ଦ୍ରିଯୋଦନକୁ ଆବୋରି କହିଲେ ହଳପତି ।
ଏହି ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପାଠ-
ଅପାର ବଚନ କହିଲେ ହଳପତି ।
ଦ୍ରିଯୋଧନର ଗାରିମା କହିଲେ ହଳପତି ।

କେବଣ ଚରିତ ହୋଇଲା ଝିମାଣି ଖେତ ବାଗେ
କୁରୁ ବୀରେ ପଡିଲେ ପୁଣି ଭୀମସେନ ରାଗେ । ୨୪
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲା ସ୍ଵାମୀ ପ୍ରଥମେ ଧୁଶାସନ ଗୋତାଲଲା
ଅସାଞ୍ଜନ କରି ଦେବ ଯୁଦ୍ଧେଷିଙ୍କି ମାଇଲା । ୨୫
ସେ ରାଗ ସହି ନ ପାରିଲେ ଯେ ମାରୁତି
ୟେକା ନିଶ୍ଵାସକେ ସେ ମାଇଲେ ସବୁକ୍ତି । ୨୬
ଅଭିମାନେ ଧୃତରାଞ୍ଜ ବଳରାମଙ୍କୁ ସୁମରି
ହୁଣ୍ଡିନାୟେ ପ୍ରବେଶ ଆସି ହୋଇଲେ ହଳଧାରୀ । ୨୭
ଅନେକ ପ୍ରତର୍ୟାଂ ଯେ କଲେକ ନୀଳାମ୍ବର
ମସ୍ତକେ ହସ୍ତ ଦେଇ ବୋଇଲେ ଯେ ପୁତ୍ରେ ଆଜି ହୁଂ ଆମ୍ବର । ୨୮
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ବଳରାମଙ୍କୁ ମୂଳ କରି ଧୃତରାଞ୍ଜ ଭିଆଇଛି ମର
ଅବଶ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ତୁଲେ ହୋଇବତି ବଡ ଦୁମ୍ । ୨୯
ଆଜହୁଂ ବିଶ୍ଵାସ ତୁମ୍ଭେ ନ ଯିବତି ଧୃତରାଞ୍ଜଙ୍କୁ
କର୍ଣ୍ଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଶଲ୍ୟ ଦ୍ରିଯୋଧନକୁ । ୩୦
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମୀ ତୋହୋର ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେବେ ଯେତେ ଚିନ୍ତା
ଲକ୍ଷେ ବଳରାମ ହୋଇଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନାହିଂ ନା ଜିଣନ୍ତା । ୩୧
ଅର୍ଜୁନର ପ୍ରତର୍ୟାଂ ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ମଧୁରିପୁ
ପ୍ରତର୍ୟାଂ ସାର୍ଥକ ତୁମ୍ଭର ବୁଝିଲୁଂ ବଳବପୁ । ୩୨
ଆହୋ ଭୋଜନେ ଶୟେନେ ତୁମ୍ଭେ ନ ଯିବତି ବିଶ୍ଵାସ
ଶତ୍ରୁର ଛିଦ୍ର ବୁଝିରେ ହୋଅଇ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ନାଶ । ୩୩
ଯୁଦ୍ଧେଷି ଭୀମ ନକୁଳ ସହଦେବଙ୍କୁ ତିଆରି
ବୁଝି ଉପାୟେ କରି ଯେହାଙ୍କ ସଙ୍ଗ ଯାଅ ଅପସରି । ୩୪
କହିଣ ନାରାୟଣ ଗଲେକ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ
ଯୁଦ୍ଧେଷିଙ୍କି ଅର୍ଜୁନ ଯେ କହିଲେ ପ୍ରତକ୍ଷେ । ୩୫
ଯୁଦ୍ଧେଷି ବୋଇଲେ ସେ ଜଗତ ମୋହନ
ସମସ୍ତ ବିଚାର ସେ ଜାଣନ୍ତି ପାପ ପୁଣ୍ୟ । ୩୬
ଆମ୍ଭେ ତ ହୋଇଥାଉଂ ଧୃତରାଞ୍ଜଙ୍କୁ ଭଗତେ
ସେ ଆମ୍ଭନ୍ତ ଆନ ଭାବ ଧରିବେ କେମନ୍ତେ । ୩୭

ହୃଦରେ କଳଙ୍କ ଥାଇତି ଯେବଣ ପ୍ରାଣୀ
ତାହାର ପାପତି ତାହାକୁ ହୋଅଇ ହାନି । ୩୮
ଧର୍ମକୁ ଆଶ୍ରେ କରି ବାବୁ ଥାଅ ହୃଦଗତେ
ଧର୍ମଥିଲେ ପାପତି ନ ଲାଗଇ ଯୁଗତେ । ୩୯
ଅଜାତ ଶତ୍ରୁ ହୋ ଯାହାର କୋପ ନାହିଂ
ଅର୍ଜୁନକୁ ଶାନ୍ତି କରାଇଲେ ପରମାର୍ଥ କଥା କହି । ୪୦
ପୁଅନ୍ତ ବସାଇଣ ଯେ ଭାଳଇ ଧୃତରାଞ୍ଜ

ଭୀମକୁ ବ୍ରାନ୍ତି ମୋର ହୃଦରେ ଗରୁ କଷ୍ଟ । ୪୧
ସଞ୍ଜୟ ବୋଇଲେ ଯେବେ ଅନ୍ତର ଧଇଲୁ ଚିତ୍ତେ
ପଶୁର ପୁତ୍ରୁତ ତୁ ଆଉ ସମ୍ଭାଳିବୁ କେମନ୍ତେ । ୪୨
ହୃଦରେ ବିକୃତ ହୋଇଲା ଯେବଣ ପ୍ରାଣୀଙ୍କି
ତାହାନ୍ତ ଯେନିଶ ଆଉ ତୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିଥାଉ ନିଜି । ୪୩
ସଞ୍ଜୟ ବଚନେ ସେ ରାଜା କୁରୁପତି
ବିଦୁରକୁ ଯେକାନେତେ ରାଇଲା ନିଶାରାତି । ୪୪
ବାବୁ ପରମ ପଣ୍ଡିତ ତୁ ଅତୁ ମହାଗ୍ୟାଂତା
କେମନ୍ତେ ବିଚାର କରୁ ଭୀମସେନର କଥା । ୪୫
ବିଦୁର ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଅଗ୍ୟାନ ବାଳକାଳେ
ପ୍ରୀତି ଅପ୍ରୀତି ହୋଉଥାନ୍ତି ସେ ଖେତର କୁତୁହୋଳେ । ୪୬
ତହିଂକି କି-ଇ ସ୍ୱାମୀ କରୁ ମନେ ତାପ
ତୋ ତହୁଁ ବିଦ୍ରବେ ଆନେ କେ ଅଛି ତାହାଙ୍କର ବାପ । ୪୭
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ଭୀମାର ଜୀଇଁ ଥିଲେ
ମୋହୋର ପୁଅଙ୍କୁ ଭଲ ନାହିଁ ମୋର ପ୍ରୀତି ବଢାଇଲେ । ୪୮
ବିଦୁର ବୋଇଲେ ଯେବେ ଚିତ୍ତରେ ଧଇଲୁ ଅନ୍ତର
ସଙ୍କରୁ ଛଡାଇ ସେ ପାଞ୍ଚଙ୍କୁ ଦୂର କର । ୪୯
ବିଦୁର ବଚନେ ସେ ବୋଲନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ୟେହା ଯେ କହିଲୁ ବାବୁ ସରୁପ ଅଟଇ । ୫୦

-----
୩୮ ।୨ ତାହାର ପାଟ ଖତଗେ ତାହାକଇ ହାଣି ।
୪୮ ।୨ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ମୋର କୁଶଳ ନାହିଁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ।

ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ତରେ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ପୁରେ
ତହିଁ ଭୁବନେକ ଭିଆଇଲେ କୁରୁବୀରେ । ୫୧
ଆଖତାରେ ଭୀମସେନ ପଶଇ ନିତି ପ୍ରତି
ଗଦା ବୁଲାଇ କରଇ ବିକ୍ରମ ମୂରତି । ୫୨
କରବୀର ବୋଲି ଯୋକଇ ପରବତେ
ଯୋଜନେକ ଆୟତନ ଉଜର୍ଗ ନଳ ଶତେ । ୫୩
ଗଦା ବୁଲାଇଣ ସେ ସଂହରି ନୁଆରିଲା
ପର୍ବତ ଉପରେ ନେଇ ବୁଲାଇ ପ୍ରହାରିଲା । ୫୪
ଲୋହାର ବେନି ଗଦା ବାଉନ ବାଉନ ଭାର
ଭୀମସେନ ଗଦା ଘାତେ ସେ ପର୍ବତ ହୋଇଲା ବୃର । ୫୫
ଦେଖିଣ ତ୍ରାସିଲେ ଯେ କୁରୁବୀରମାନେ
ଭୀଷ୍ମେ କହିଲେ ଯାଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ସନ୍ନିଧାନେ । ୫୬
ଆହୋ କୁରୁବଇ ତୁ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
ଭୀମର ମହିମା ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ ଯେହିଷଣ । ୫୭
କରବୀର ପର୍ବତକୁ ଜାଣନା କି ଭଲେ
ସେ ପର୍ବତ ବୃର ହୋଇଲା ଭୀମସେନ ଗଦା ପ୍ରହାରେ । ୫୮
ବାଳୁତ ବୟସେ ତାର ଯେତେକ ମହିମା
ଜଗତ ଦର୍ପ ମର୍ଦ୍ଦିବ ସେ ପବନ ନନ୍ଦନ ଭୀମା । ୫୯
ପୁଅନ୍ତ ତିଆରିଣ ତୋହୋର ପାଅସି ପ୍ରତିପାଳି
ଭୀମ ତୁଲେ କେହି ନୋହିବେ ବାରୁଆଳି । ୬୦

-----
୫୨ ।୨ ଗଦା ବୁଲାଇ କରଇ ବ୍ରୀକୋଦର ମୂର୍ତ୍ତି ।

୫୯ ।୨ ଯମଦର୍ପ ଧଂସନ ସେ ପବନ ନନ୍ଦନ ଭୀମା ।
୫୯ ।୨ ମଦମଞ୍ଜ ସିଂହ ପ୍ରାୟେ ଦିଶଇ ସେ ଭୀମା ।
୬୦ ।୨ ଭୀମ ତୁଲେ କେହି ନୋହିବେଟି ଖେଳୁଆଳି
ଭୀମ ତୁଲେ କେହି ନ କରିବେ ଦୁଇ କଳି ।
୫୫ ।୧ ନୋହର, ଲୋହାର ଦୁଇ ପାଠ ଅଛି ।
୬୦ ।୨ ବାଘୁଆଳି-କଳହ

ଯାହାକୁ କରିବ ସେ ପ୍ରହାର ପରିହାସେ
କେହି ନ ବର୍ତ୍ତବଟି ଭୀମାର କୋପ ତ୍ରାସେ । ୬୧
ଭୀଷ୍ମଙ୍କର ବଚନେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ମହାଚିନ୍ତା
କେବଣ କ୍ଷଣେ ତାକୁ ଜାତକଲା ଦେବୀ ଯେ କୋଇନ୍ତା । ୬୨
ୟେମନତ୍ ସମୟେ ଯେ ପଶୁର ତନୟେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଚରଣେ ଯେ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋୟେ । ୬୩
ସଞ୍ଜୟେ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମୀ ଶୁଣିମା କୁରୁପତି
ଯୁଝେଛି ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ଆସି ପ୍ରଣପତ୍ୟ ଦୁଅନ୍ତି । ୬୪
କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛା କଲେ ସେ କୁରୁବୀର ନରସାଇଂ
ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ପୁଅନ୍ତ କତିରେ ବସାଇ । ୬୫
ବାବୁ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଣୟେ ତୁମ୍ଭେ ରହିଥାଅ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ
ଭୀମର ବଚନ ଦ୍ଵିଯୋଧନ କ୍ଷଣେହେଂ ନ ସହଇ । ୬୬
ଅନୁବ୍ରତେ ବରବେଶ ହୋଉଥାଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦାୟି ପଣେ
ଉତକର୍ମ ବଢାଇ ସେ ହୋଇଲା ଆପଣେ ଆପଣେ । ୬୭
କିଞ୍ଚିତ ମାନ ସେ ନ ସହଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
ବିନା ତପେ ଅରଜିଲା ଯେସନେକ ସ- ଦ । ୬୮
ତୋର ଭାଇ ଭୀମା ଅଟଇ ବଡ ମନ୍ଦ
ୟେକାଠାରେ ଥିଲେ ବାବୁ ଉପୁଜିବ ବଡ ଦୁନ୍ଦ । ୬୯
ଯୁଝେଛି ବୋଇଲେ ତାତ ଯେକଥା ଯୁଗତ
ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ଆମ୍ଭେ ରହିବୁଂ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ପ୍ରଣୟ । ୭୦
ୟେମନ୍ତ ସମୟେ ଭୀମସେନ ଆଖତାରେ ପଶି
ବେନି ଗଦା ବୁଲାଇଲା ପୃଥୀକି ଆକ୍ରେଷି । ୭୧
ଦେଖିଣ ଭୟେ କଲା ଦେବୀ ଯେ ବସୁଧା
ବିନୟ ଭାବେ କହଇ ଭୀମାକୁ ବଚନ ପ୍ରସିଦ୍ଧା । ୭୨
ୟେତେ ଆକ୍ରମଣେ ଗଦା ପିଟନ୍ତେ ମୋହୋର ଉପରେ
ରାସ୍ୟାଂଗତ ହୋଇବି ନା ଗଦା ପିଟନ୍ତେ ମହାଭାରେ । ୭୩
ଗଦା ସଂପରିଲା ସେ ବୀର ପୃଥୀର ବିକଳେ
ପୁଣ ହିଂ ଗଦା ବୁଲାଇଣ ଧାମଇ କୁତୁହୋଲେ । ୭୪

ବନ ପର୍ବତ ଡିଙ୍ଗର କନ୍ଦର କିଲେ ତାହାର ମୁଖି ଦେଖି
ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷେ ପଳାଇଲେ ଆସନ ଉପେଷି । ୭୫
ଗଦାବର ବୁଲାଇ ସେ ବିକ୍ରମ ରୂପ କଲା
ଆକ୍ରମଣ କରି ସେ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲା । ୭୬
ଅଧର ପୁଞ୍ଜ କରି ଓଠରେ ଦନ୍ତ ଗାପି
ଯମ ଦେବତା ଭୟେ କଲା ତ୍ରାସିଲା ଅଦ୍ୟାପି । ୭୭
ବୋଲଇ ମାରୁତି ଯେ ଗଦା ବର ମହାଭାରା
ପୃଥୀବୀ ପର୍ବତେ ସହି ନୁଆରିଲେ ଦେବ ଯେ ଅସୁରା । ୭୮
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ଶୟେ ପୋୟେ ସହି ପାରିବେ କି ମୋହୋର ଗଦା

ତାହାଙ୍କର ଉପରକୁ ମୁହଁ ଯେ ବହିଛି ଗଦା ସର୍ବଦା । ୭୯
ଭୀମସେନ ଗଦା ମୁଞ୍ଚି ଦେଖିଣ କୁରୁବୀରେ
ତିଆଁ ପୁଷ୍ପାଲ୍ଲ ଲଟି ପାତିଲେ ଆଖତାରେ । ୮୦
ପ୍ରଥମେ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ତିଆଲ୍ଲ ପଞ୍ଚାଶ ଗଜ ହାଥ
ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ତିଆଳି କୋଡ଼ିୟେ ପ୍ରସ୍ତ । ୮୧
ଧୂଶାସନ ତେଲ୍ଲଲା ପଞ୍ଚଷଠୀ ଗଜ
ବତିଶ ଗଜ ତେଲ୍ଲଲେ ଅଶ୍ଵିନୀଙ୍କ ଆତ୍ଵଜ । ୮୨
କର୍ଣ୍ଣ ତେଲ୍ଲଲା ନଉ ଗଜ ହାଥ
ଅଶସ୍ତ୍ରମା ତେଲ୍ଲଲା ପଞ୍ଚାଅଶୀ ଗଜ ହାଥ । ୮୩
ଶଲ୍ୟେ ତେଲ୍ଲଲେ ପଞ୍ଚାବନ ହାଥ କାଠି
ସହଦେବ ତେଲ୍ଲଲେ ପଞ୍ଚ ତିରିଶ ଗଜଟି । ୮୪
ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଶତେ ଭାଇ ଯେହିମତି ତେଲ୍ଲଲେ
ପଞ୍ଚାବନ ଗଜ ଯେ ଦ୍ରୋଣେ ତେଲ୍ଲ ଗଲେ । ୮୫
ଅର୍ଜୁନେ ତେଲ୍ଲଲେ ଶୟେ ଗଜ କାଠି
ଦେଖି ଚମକ୍କାର ଯେ ହୋଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରି । ୮୬
ବୋଇଲା ଗୁରୁଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ ହୋଇଲା ଅର୍ଜୁନ
ଜାଣିଲେ ହୃଦେ ବହୁତ ବଳ ବସୁମାନ । ୮୭

୭୬ ଗଦାବର ଘେନି ବୀର ଆକ୍ଳେଷଣ କଲା
ନୟନ ତରାଟି ସେ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲା ।

ୟେମନ୍ତେ ଭୀମସେନ ତେଲ୍ଲଣ ଯେ ଗଲା
ଶୟେ ପଞ୍ଚସ୍ରରୀ ଗଜରେ ଉଭା ସେ ହୋଇଲା । ୮୮
ୟେମନ୍ତେ ବାରତା କହିଲେ ଦେବ ଶଲ୍ୟେ
କରୁନାଥ ବୋଇଲ ଭୀମା ଅଟଇ ମହାବଳେ । ୮୯
ଆହୋ ଗଦା ବୁଲାଇ ଭୀମା ମହାମୂର୍ତ୍ତି କଲା
ଗାନ୍ଧାରୀ ଶତେ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଗଦା ଆକ୍ଳେଷ ବୋଇଲା । ୯୦
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟେ ଯେ ଗଦା ତ ଆନ ଲୋକେ ନ ପାରିବେ ସହି
ତାହାଙ୍କର ଉପରକୁ ଗଦା ଭାର ଅଛି ବହି । ୯୧
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରି ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣିଲୁ ଚିକି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି
ଅନୁକ୍ରମେ ଭୀମାର ପ୍ରକୃତି ଅଟଇ ବଡ଼ ଦୁଃଖି । ୯୨
ସେହୁ ପ୍ରତର୍ୟାଂ ବେଳକୁ ପୋୟେ ମୋର ଯେବେ ଥାନ୍ତେ
ଶତେ ଭାଇ ହୋଇଣ ଭୀମାକୁ ବେଢ଼ିଣ ଅବଶ୍ୟ ମାରନ୍ତେ । ୯୩
କୋଇନ୍ତାୟେ ବୋଇଲେ ମୋତେ ଭୀଷ୍ମେ ନାଶ କଲେ
ଶତଶିଂଶ ପର୍ବତୁ ମୋତେ ଅନମିତେ ଆଣିଲେ । ୯୪
ପୁଅନ୍ତ ଘେନିଣ ତହିଁ ଅଲଲେ ଅଭିମାନେ
ରହିଲେ କୋଇନ୍ତାୟେ ଲମ୍ବ ପ୍ରଶସ୍ତ ଛାନେ । ୯୫
ପୁଅନ୍ତ ଘେନିଣ ଦେବୀ କୋନ୍ତଭୋଜର କୁମାରୀ
ଭୀମକଲ୍ଲ ରାଇ ସନ୍ନିଧ୍ୟେ ତିଆରି । ୯୬
ୟେତେ ଦୁଃଖ ବୁଝି କି ଆଚରଣ କଲୁ ବାବୁ
ତୋହୋରେଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନାଶ ଯାଉଅଛିଟି ସବୁ । ୯୭
ଅନେକ ଦୟା ଆମୁଙ୍କୁ କରିଥିଲେ କୁରୁପତି
ୟେକା ତୋହୋର ପ୍ରମାଦେ ବାବୁ ଉପୁଜିଲା ବିକୃତି । ୯୮
ଭୀମସେନ ଶୁଣଇ କୋଇନ୍ତାଙ୍କ ବାଣୀ
ହୃଦରେ ନ ଧରଇ ତାହା ବଧୀର ମତ ଜାଣି । ୯୯

ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ ସ୍ୱାହୀନ ସାରିଣ ନିତ୍ୟ କର୍ମ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିଯାନ୍ତି ଦେବ ଧର୍ମ । ୧୦୦

-----
୧୯ ।୧ ଭୀମସେନ ନ ଶୁଣଇ କୋଇନ୍ତାଙ୍କ ବାଣୀ ।

ମାତା ଗାନ୍ଧାରୀ କି କରନ୍ତି ନମସ୍କାର
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ବାବୁ ବସ ଯା ସଭାର । ୧୦୧
ସଭାରେ ପ୍ରବେଶ ହୁକ୍ତି ପାଞ୍ଚ ଭାଇ
ଆସ୍ତାନେ ଦ୍ୱିଯୋଧନ ବିଜୟେ ଶୁଣଗ୍ରାହୀ । ୧୦୨
ଶତେକ ଭ୍ରାଥ ଘେନିଣ ବିଜୟେ କରୁବୀର
ଭୀଷ୍ମ ଭୂରିସର୍ବା ଶଲ୍ୟ କୃପ କର୍ଣ୍ଣ ବିଦୂର । ୧୦୩
ଅଶକ୍ତମା ଆଦି କରି ସମସ୍ତେହୁହେଁ ଛକ୍ତି ବସି
ଯୁଧେଷ୍ଠି ପାଞ୍ଚ ଭାଇ ସଭାରେ ଉଭା ହୋଇଛନ୍ତି ଆସି । ୧୦୪
ଭୀଷ୍ମ ଭୂରିସର୍ବା ଶଲ୍ୟଙ୍କୁ କଲେ ନମସ୍କାର
କାଖେ ହାଥ ଲାଇ ଉଭା ହୋଇଲେ ମଧ୍ୟ ସଭାର । ୧୦୫
ଦ୍ୱିଯୋଧନ ବୋଇଲା ଯୁଧେଷ୍ଠିଙ୍କି ଧର୍ମପୁତ୍ର ବସ
ଭୀମସେନକୁ ବୋଇଲା ବସରେ ପବନର ଶିଖି । ୧୦୬
ଅର୍ଜୁନକୁ ବୋଇଲା ବସରେ ବାସବି
ନକୁଳକୁ ବୋଇଲା ବସରେ ଅଶ୍ୱିନୀ ସମ୍ଭବି । ୧୦୭
ସହଦେବକୁ ବୋଇଲା କୁମାର ପୁତ୍ର ବସ
ହୃଦେ କିନ୍ତୁ କରି ବୋଇଲା ଝିଂଘାସ । ୧୦୮
ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ବସନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ବୀରେ
ଆସ୍ତାନ ମଉଲିଲା ପହୁତକ ଉତ୍ତାରେ । ୧୦୯
ଚଳନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ଭାଇ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ଭୁବନକୁ
ଭୀମସେନ ଯାଇ ପଚାରଇ କୋଇନ୍ତାଙ୍କୁ । ୧୧୦
ମାଗୋ ଦ୍ୱିଯୋଧନ ସଭାୟେ କହଇ ଅନୀତି
ପାଞ୍ଚଙ୍କର ପିତା କହଇ ଆନ ଆନ ପ୍ରତି । ୧୧୧

-----
୧୦୮ ।୧ ପଶୁର ପୁତ୍ର ବସ ମାଦ୍ୱିର ପୁତ୍ର ବସ ।
୧୧୧ ।୨ ପାଞ୍ଚ କରି ପିତାଙ୍କର ନାମ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରତି ।

କୋଇନ୍ତା ପ୍ରତିବାଚ ବାବୁ ନ ଜାଣୁ ରେ ଭୀମ
ପିତାର ନାମ ଉଦିତ ହୋଇଲେ ପୁତ୍ରକୁ ଅନେକ ଧର୍ମ । ୧୧୨
ଗ୍ୟାନ ପ୍ରାୟେ କହିଲେ କୋନ୍ତଭୋଜର ନୟିନୀ
ମାତାଙ୍କର ବଚନେ ଭୀମସେନ ହୋଇଲେକ ତୁନି । ୧୧୩
ପୁଣି ହିଂ ହୁସ୍ତିନାକୁ କରନ୍ତି ଗବନ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କି କରନ୍ତି ଦରଶନ । ୧୧୪
ଶୁଭ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁତ୍ରେ ଅବଧାରି
ସଭାୟେ ବସ ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି ଦୟାଭାବ କରି । ୧୧୫
ପିତାର ଆଗ୍ୟାଂ ଯେ ପୁତ୍ରେ ଅଟଇ ଅଲଘିଂତ
ସଭାରେ ପ୍ରବେଶ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥ । ୧୧୬
ଭୀଷ୍ମ ଭୂରିସର୍ବା ଶଲ୍ୟଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ହୋଇ
ଆସ୍ତାନେ ଉଭା ହୋଇଲେ ଦେବ କରସ୍ଥଳେ ବିନୋୟି । ୧୧୭
ଆହୋ ଧର୍ମପୁତ୍ର ବସ ବୋଲି ବୋଇଲା ଦ୍ୱିଯୋଧନ
ପବନର ନନ୍ଦନ ବସ ହୋ ଭୀମସେନ । ୧୧୮

ଅର୍ଜୁନକୁ ବୋଲଲା ରେ ବାସବର ପୁତ୍ର ବସ
ନକୁଳ ସହଦେବକୁ ବୋଲଲା ବସ ହୋ ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାରଙ୍କ ଶିଷ । ୧୧୯
ଦ୍ରିଯୋଧନ ଆଗ୍ୟାଂରେ ବସନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ବୀରେ
ଅଭିମାନ ପାଇ ସେ ବସନ୍ତି ସଭାରେ । ୧୨୦
ବେଳ ପ୍ରହରକ ଉତ୍ତାରେ ମଉଳିଲା ଆସ୍ତାନ
ଦ୍ରିଯୋଧନ ପ୍ରବେଶ ହୋଅଇ ଆପଣା ଭୁବନ । ୧୨୧
ଯୁଦ୍ଧେଷି ଚଳନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତକୁ
ସ୍ତ୍ରୀହାନ ଭୋଜନ କରନ୍ତି, ନିତ୍ୟକର୍ମ ମାନଙ୍କୁ । ୧୨୨
ୟେହି ମତି ନିତି ପ୍ରତି ହୋଅନ୍ତି ଆତ ଯାତ
ପ୍ରତିଦିନ ଦ୍ରିଯୋଧନ ବୋଲଇ ଯେହିମତ । ୧୨୩

-----
୧୧୨ ।୨ପଞ୍ଚ ପିତାଙ୍କର ନାମ ଧରି ତାକିଲେ ଉଦିତ ହୋୟେ ଧର୍ମ ।
୧୨୧ ।୧ପ୍ରହରକ ମଧ୍ୟରେ ମଉଳିଲା ଆସ୍ତାନ ।
୧୨୨ ।୨ସ୍ତ୍ରୀହାନ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଚଳନ୍ତି ଭୋଜନକୁ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷି ଅଜାତ ଶତ୍ରୁ ତାହାଙ୍କର ନାହିଁ କୋପ
ମହାରାଣେ ଭୀମସେନ ପାଇଲା ପରିତାପ । ୧୨୪
କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ଚରଣ ତଳେ ବ୍ରଜକୋଦର ପତି କହେ
କୁଟ ବଚନ ସହି ନୁଆରଇ ଗୋ ମାୟେ । ୧୨୫
କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଲଲେ ତୁ ଅତୁ ବତ ମୟ
ଅନୁବ୍ରତେ ଚିନ୍ତା କି- । କରୁଥାଉ ଦୁୟ । ୧୨୬
ପିତାର ପୁଣ୍ୟ ସିନା ବ୍ରତଇ ନା ବାଳ
ପିତାର ବଚନେ ପୁତ୍ରକୁ ଆଷ୍ୟ ଚିରକାଳ । ୧୨୭
କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ମୁଖ ଚାହିଁ ରାଗେଣ ବୋଲଇ ଭୀମ
ପାଞ୍ଚ ଭାଇଙ୍କର ଧରଇ ପାଞ୍ଚ ପିତାଙ୍କର ନାମ । ୧୨୮
କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଲଲେ ତୁ ନ ଜାଣୁ ରେ ମୟ ବାଇ
ପଞ୍ଚୁ ଦେବତାଙ୍କର ଯେକ ଆତ୍ମା ଅଟନ୍ତି ସେହି । ୧୨୯
ଭୀମସେନ ବୋଲଲା ଆମୃତ ଜନ୍ମ କଲୁ କେମନ୍ତେ
ପଶୁର ନାମ ନ ପଡଇ ସଭାର ଅଗ୍ରତେ । ୧୩୦
କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଲଲେ ପଶୁ ଅଟନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ
ଦେବ କଳା ହିଁ ସେସବୁ ଶରୀରେ ପ୍ରବେଶ । ୧୩୧
ବାବୁ ଭଲ କଥା ସେ କହଇ ଦ୍ରିଯୋଧନ
ତହିଁକି ବିକୃତି ବାବୁ ନ ଧରିବୁ ଭୀମସେନ । ୧୩୨
ସମାର୍ଜନ କରି କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ କଲେ ଶାନ୍ତି
ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ ପୁଣି ଯାଆନ୍ତି ନିତି ପ୍ରତି । ୧୩୩
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପୁଣ ନମସ୍କାର କରି
ଆସ୍ତାନେ ବସ ବୋଲି ଆଗ୍ୟାଂ ଅବଧାରୀ । ୧୩୪
ପ୍ରବେଶ ଯୁଦ୍ଧେଷି ଯେ ହୋଇଲେ ଆସ୍ତାନେ
ପାଞ୍ଚକଇ ପଞ୍ଚୁ ପିତା ନାମ ଧରଇ ଦ୍ରିଯୋଧନେ । ୧୩୫
ଯୁଦ୍ଧେଷି ଅର୍ଜୁନ ଯେ ନକୁଳ ସହଦେବ
ୟେହାଙ୍କର ମନେ କାହିଁ ବିକୃତ ସଭାବ । ୧୩୬

-----
୧୨୫ ।୧କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କ ଛାମୁରେ ଭୀମସେନ ପତି ପାୟେ ।
୧୩୧ ।୨ଦେବ ନାରାୟଣ ସବୁଙ୍କରି ହୃଦରେ ପ୍ରକାଶ ।
୧୩୨ ।୨ତହିଁକି ତୁ କି- । ବାବୁ ଭୀମସେନ ।

ଭୀମସେନ ବିସରି ପାଇଲା ବଡ଼ ଲଜ୍ୟା
 ବିଚାରଇ ଯେ କଥା ନ ସହିବା ଶରୀର କରିବାକୁ ତେଜ୍ୟା । ୧୩୭
 ଭାଦ୍ରବ ଶୁକଳ ଷଷ୍ଠୀ ସଉରି ଯେ ବାର
 ସ୍ଵାତୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଭୋଗ ସେ ଦିନର । ୧୩୮
 ବିଷ୍ଣୁ ନାମେ କରଣ ଯେ ବିଷ୍ଣୁମୁ ନାମେ ଯୋଗ
 ସିଂହ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ଯେ ଦଶ ଦିନ ଭୋଗ । ୧୩୯
 ସେ ଦିନ ହୁଣ୍ଡିନା ସଭାୟେ ହୋଇଲା ସେହୁ କଥା
 ଉପହାସ୍ୟ କଲେ କୁରୁବୀରେ ଯେହା ସେ କଲା କୋଇତା । ୧୪୦
 ମାତାର ଅନାଚାରେ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ କଳଙ୍କ ରହିଲା
 ଯେତେ ବଡ଼ ସଭାରେ ଅନେକ ଉପହାସ୍ୟ ଉପୁଜିଲା । ୧୪୧
 ବଂଶେଶ ପୁତ୍ର ଯେବେ ନୋହିବାକ ଜାତ
 ଅନାଚାରୀ ନୋହୁ ନା ସେ ଗର୍ଭଧାରୀ ମାତ । ୧୪୨
 ତହୁଣ୍ଡ ମୁଝେଈ ଅଇଲେ ଲଜ୍ୟା ପାଇ
 ଲହ୍ମ ପ୍ରଶସ୍ତ ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେକ ଯାଇ । ୧୪୩
 ଭୀମସେନ ଉତ୍ତର ସମସ୍ୟା କାହାକୁ ହିଁ ନ ଦିଲା
 ନିଜ ମନ୍ଦିରେ କପାଟ ପାତିଶ ଶୁଟିଲା । ୧୪୪
 ସ୍ଵାହାନ ଭୋଜନ ସେ ନ କଲାକ କିଛି
 କଟୁ ବଚନ ଶୁଣି ସେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଲୟେ କରିଅଛି । ୧୪୫
 ମୁଣୋହିର ବେଳ ଯହୁଁ ହୋଇଲା ମୁଗତେ
 ଭୀମସେନକୁ ଯାଇ ଲୋଡ଼ନ୍ତି ଦେବୀ କୋନ୍ତେ । ୧୪୬
 ବାବୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ବେଳ ହୋଇଲା ଉଠ ଉଠ କ୍ରିକୋଦର
 ସ୍ଵାହାନ ସାରି ବାବୁ ମୁଣୋହିକି ବିଜେ କର । ୧୪୭
 ଭୀମସେନ କବାଟ ପାତି ଶୋଇଛି ବକ୍ତ୍ର ସେ କୀଳଣୀ
 କୋଇତାଙ୍କର ବଚନ ସେ ଶ୍ରବଣେ ନ ଶୁଣି । ୧୪୮
 ଆରେ ଆରେ ଭୀମା ବୋଲି ମାୟେ ତାକ ଦେଇ ଫୁଟି
 ଶବ ଘୋର ଶୁଣି ବିଜେ କଲେକ ମୁଝେଈ । ୧୪୯

-----
 ୧୪୬ । ୨ ଭୀମସେନକୁ ଯାଇଁ ତୋଳନ୍ତି ଦେବୀ କୋନ୍ତେ ।

ମୁଝେଈ ତାକ ଦିଅନ୍ତି ବାବୁ ଉଠ କିନା ଭୀମସେନ
 କାହାକଲ ବାବୁ ମନେ ତୋହୋର ଯେତେକ ଯେ ତମ । ୧୫୦
 ବାବୁ କିଂକେ ଶରୀରକୁ କରୁଅଛି ଏତେ ପ୍ରାସ
 ବେଳେ ବେଳେ ଭୁଞ୍ଜୁଥାଉ ନୋହୁ ରେ ତୁ ତୋଷ । ୧୫୧
 ଷାଠିୟେ ପଉଟି ଅନେ ବେଳେକେ ହୋଉ ଅତିପୁତ୍ର
 ଭୋଜନେ ସାନନ୍ଦ ତୋହୋର ଦେଖି ଉଚ୍ଛର୍ଣ୍ଣ ମନ ଧାରତି । ୧୫୨
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ବେଳେ ବାବୁ ରେ ଯଦି କରିବୁ ଭୋଜନ
 ତେବେ ସେ ତୋହୋର ଗର୍ଭେ ପଂକୁ ହୋଇବାକୁ ଅନ୍ନ । ୧୫୩
 ସୋମର ବେଳେ ବାବୁ ମୁଣୋହି ସେ କଲେ
 ଅଗ୍ନିମନ୍ଦ ହୁଅଇ ରେ ଆହାର ଭୁଞ୍ଜୁଲେ । ୧୫୪
 କାହାର ହିଁ ବଚନ ସେ ନ ଶୁଣଇ ମାରୁତି
 ବେଳ ଅସତ ଗଲା ହୋଇଲା ନିଶା ରାତି । ୧୫୫
 ମୁଝେଈ ବିସରିଲେ ଅର୍ଜୁନ ମୁଖ ଚାହିଁ
 ଭୀମର ଅଭାବେ ଯେ କାହାର ହିଁ ମୁଣୋହି ତ ନାହିଁ । ୧୫୬
 ଅର୍ଜୁନ ବିସରି ସୁମରଇ ଜଗନ୍ନାଥ

ବଲନେତ ବାହାନେ ଆସି ବିଜୟେ ଅତ୍ୟୁତ । ୧୫୭
ଖଗେଶ୍ୱର ପିଠିରୁ ଉତ୍ତୁରିଣ ଦେବ ଦାମୋଦର
ଯୁଦ୍ଧେଷି ଦେବଙ୍କୁ ଦେବ କୋଲକ ନମସ୍କାର । ୧୫୮
ଯୁଦ୍ଧେଷି ଦେବ ମଥାରେ ଦିଲେ ବେନି ପାଣି
ବୋଇଲେ ଭୀମର ଚରିତ୍ର ଦେବ ବୁଝ ନି ପରିମାଣି । ୧୫୯

-----

୧୫୭ । ୧ଷାଠିୟେ ପଉଟି ଅନ୍ନେ ନୋହୁ ଯେ ତ୍ରିପୁଟି ।
୧୫୭ । ୧ଯୁଦ୍ଧେଷି ବିସରିଲେ କୋନ୍ତାଙ୍କ ବଦନ ଚାହିଁ ।
୧୫୮ । ୨ପାଦ ପରେ ଗୋଟିଏ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ-
    ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣେ ମନନ୍ତି ଫାଲଗୁନି
    ନକ୍ତଳ ସହଦେବ କରନ୍ତି ଦୟିନି ।
    କ୍ରୋଧଭରେ ଯୁଦ୍ଧେଷି ବୋଇଲେକ ବାଣୀ
    ଭୀମର ଚରିତ୍ର ହାଦେ ଶୁଣ ଚକ୍ରପାଣି ।

କବାଟ କିଳିଣ ହାଦେ ଶୁଟିଲା ଅଦଭୁତେ
ଅନାସ୍ତ ହୋଇଲୁ ଆମ୍ଭେ ଉପୁଜିଲୁ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥେ । ୧୬୦
ବାଲୁତ କାଳହୁଁ ଆମ୍ଭର ଅଟଇ ମୟ କର୍ମ
ଅଭୋଗ ଲିଙ୍ଗ ହୋଇ ରହିଲୁ ଆମ୍ଭେ ଜନ୍ମ । ୧୬୧
ପିତା ପଶୁଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେ ଦେଖି ନ ପାରିଲୁ ଭଲ କରି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଚିତ୍ତରେ ଅନ୍ତର ଧଇଲେ ନ ବିଚାରି । ୧୬୨
ହସ୍ତିନା ପୁରୁଁ ବାହାର କରି ଦିଲେକ ଆମ୍ଭକୁ
ମହା ଗହନ ବନେ ପଶିଲୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ପ୍ରଶସ୍ତ । ୧୬୩
ୟେତେକ କଷ୍ଟକୁ ହାଦେ ଯେହାର ପୁଣ ଯେତେକ କଥା
କବାଟ କିଳି ଶୁଟିଲା ପାଇଲୁ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା । ୧୬୪
ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଉଠ ଉଠ ହୋ ମାରୁତି
ଆମ୍ଭର ଛାମୁରେ କହ କେବଣ ତୋର ଗତି । ୧୬୫
ଭୀମସେନ ବୋଇଲା ଶୁଣ ହୋ ବାସୁଦେବ
ହସ୍ତିନା ସଭାୟେ ମୁଁ ପାଇଲି ଅନେକ ଅଭାବ । ୧୬୬
ଆସ୍ତାନେ ଦ୍ୱିଯୋଧନ ବୋଇଲ ଆମ୍ଭର ପଞ୍ଚୁପିତା
ଉପହାସ କରି ବୋଇଲା ଧିକ ଧିକ ତୋହୋର ମାତା କୋନ୍ତା । ୧୬୭
ଆହୋ ଯେ ବଚନ ମାନ କାହାର ବେଳେ ସହୁ
ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜିବି ଶରୀର ପଛେ ମୋର ଯାଉ । ୧୬୮
କୁଟ ବଚନ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ସଙ୍ଗେ ସରି
ଅନଗୁହ ନାଥ ଦୟା ମୋତେ କରିଥାଅ ଶ୍ରୀହରି । ୧୬୯
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଯୁଦ୍ଧେଷିଙ୍କି ହୋଇଲେ କାଶୀଦେବତା
ତାହାଙ୍କ ଦ୍ରଶନ କଲେ ମୁଣୋହି କରଇ ନିତ୍ୟା । ୧୭୦

-----

୧୬୦ । ୨ଅନାସ୍ତ ହୋଇବୁଁ ହରି ଆମ୍ଭେ ଚାରି ଭ୍ରାଥେ ।
୧୬୧ । ୧ଧୂସରିଙ୍କି ହୋଇ ହୋଇଲୁ ଆମ୍ଭେ ଜାତ
    ଅଯୋଗ୍ୟ ପୁରୁଷ ହୋଇ ହୋଇଲୁ ଆମ୍ଭେ ଜନ୍ମ ।
୧୬୫ । ୨ଆମ୍ଭର ଛାମୁରେ କହ କେବଣ ଅପ୍ରୀତି
    ଆମ୍ଭର ଛାମୁରେ କହ କେବଣ ତୋର ବିକୃତି ।
୧୬୮ । ୨ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜିବି ଗ୍ରିଧିନୀ ପଛେ ମାଂସ ଖାଉ ।

ସେ ଅକ୍ଷ ଆଗ୍ୟାଂ ପୁଣି ଦିଅଇ ଆମ୍ଭକୁ

ଯତନେ ପଠିଆଇଁ ସଭାରେ ଆମୁଙ୍କୁ ଝିଂଘାସ କରିବାକୁ । ୧୭୧
 ଯେ ଚାଣ୍ଡାଳ ପୁଣି ତାହା ସଂଘରଇ କେମନ୍ତେ
 କିଞ୍ଚିତେ ହେଁ ଆଗ୍ୟାଂ ମୋତେ ନ ଦିଅଇ କଦାଞ୍ଚିତେ । ୧୭୨
 ମାର ବୋଲି ବୋଇଲେ ମୁଁ ଲୋଟାଇ ଆସିବି ସେ ସବୁଟି
 ଭୀଷ୍ମ ଭୂରିସର୍ବା ଶଲ୍ୟ ଆଦି ସକଳ ମହାରଥୀ । ୧୭୩
 ଛତ୍ରୀ କୁଳେ ଜାତ ହୋଇ ଯେ ଅଟଇ ମହାପାପୀ
 ଅନୁକ୍ରମେଣ ଅଣକୋପିତ ଯେ ଅଟଇ ଅଦ୍ୟାପି । ୧୭୪
 ଭୀମସେନର ବଚନ ଶୁଣି ବୋଲନ୍ତି ଅରୂପତ
 କବାଟ ଫେଡ ମାରୁତି ମୁଁ କହଇ ଯେଥିର ଅର୍ଥ । ୧୭୫
 ଉଠିଣ ଚିକୋଦର ଫେଡିଲା କବାଟ
 ଭୀମସେନ ବାସୁଦେବ ଯେକାନ୍ତେ ହେଲେ ଭେଟ । ୧୭୬
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ସେ ତୋତେ ଝିଂଘାସ କହିଲେ
 ତୁ ଯେବେ କୁଟ ବଚନ ନୁଆରିବୁ କି ଦର୍ପି ଥିଲେ । ୧୭୭
 ବୋଲଇ ମାରୁତି ମୁଁ ନ ଜାଣଇ ନାଥ ତାହା
 କେଉଣ କଥାଟି କହିବା କାଳନ୍ଦୀର ପ୍ରାଣନାହା । ୧୭୮
 ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରତିବାଚ ତୁ ଧରିଥାଅ ହୃଦଗତେ
 ପବନ ପୁତ୍ର ବୋଲି ତୋତେ ବୋଲିବ ମୁଗତେ । ୧୭୯
 ଭୀମସେନ ବୋଇଲା ମୁଁ ନ ଜାଣଇ କିଛି
 କେଉଣ କଳଙ୍କ ଖଣ୍ଡି ମୋତେ କହିବା ଶ୍ରୀବତ୍ସି । ୧୮୦
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଭୀମସେନର ଅଗ୍ରତେ
 ବସ ହେ ପବନସୁତ ବୋଲି ବୋଲିବ ସେ ତୋତେ । ୧୮୧ ।
 ତାହାର ବଚନ ତୁ ସଭାରେ ନ ସହିବୁ
 ଆହୋ ଗୋଲକ ପୁତ୍ର ମୁଁ ବସୁଅଛି ନି ବୋଲିବୁ । ୧୮୨ ।
 ଯେସନେକ ବଚନ ଯଦି ଶୁଣିମ ଧୃତରାଞ୍ଜି
 ସଭାରେ ଲଜା ସିନା ସେ ପାଇବ ଲେଉଟି । ୧୮୩-୫୫୦୮

-----
 ୧୭୨ { ଯେ ଚାଣ୍ଡାଳେ ପୁଣି ତାହା ସହଇ କେମନ୍ତେ
           କିଞ୍ଚିତେ ହେଁ ଆଗ୍ୟାଂ ନ ଦିଅଇ କୃତେ ।
 ୧୭୭   ବାସୁଦେବ ଯେମନ୍ତ ବଚନ ବୋଇଲେ
           ତାଙ୍କୁ କଟ ବଚନ ବୋଲ ତୋହୋର ଶକ୍ୟ ଥିଲେ ।
 ୧୮୩ । ୨ ସଭାରେ ଲଜା ପାଇ ସେ ଯାଇ ସିନା ଉଠି ।